

**KOBAY DENEY HAYVANLARI LABORATUARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM
ŞİRKETİ
DENEY HAYVANLARI YEREL ETİK KURUL YÖNERGESİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

Amaç

Madde 1: Bu yönerge, hayvanlar üzerinde yapılacak bilimsel araştırmalar, test, teşhis, tanı, kontrol, eğitim ve öğretim amaçlı çalışmalar ve deney hayvanları üretim birimlerindeki uygulamaların etik kuralları ile Deney Hayvanları Yerel Etik Kurulunun kuruluşu ve çalışma esaslarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2: Bu yönerge, Kobay Deney Hayvanları Laboratuari Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi birimlerinde deney hayvanlarının üretimi, nakli ve kullanımını sırasında uyulması gereken etik kuralları, Yerel Etik Kurulun kuruluşu, çalışma yöntemi, çalışma ilkeleri, deney hayvanı kullanıcılarının eğitimi ve denetleme işlemlerini kapsar.

Dayanak

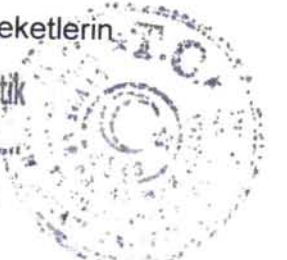
Madde 3: Bu yönerge, 01 Temmuz 2004 tarih ve 25509 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Hayvanları Koruma Kanunu", Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 6 Temmuz 2006 tarih ve 26220 sayılı resmi gazetede yayınlanan "Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik", 20 Haziran 1996 tarihli ve 22672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme ile 16 Mayıs 2004 tarih ve 25464 sayılı resmi gazetede yayınlanan Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının "Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Deney Hayvanlarının Korunması, Deney Hayvanlarının Üretim Yerleri ile Deney Yapacak olan Laboratuvarların Kuruluş, Çalışma, Denetleme, Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğe" dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- Madde 4:** Bu yönergede geçen;
- Şirket:** Kobay Deney Hayvanları Laboratuari Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi
 - Bakanlık:** Tarım Ve Köy İşleri Bakanlığını
 - CITES Sözleşmesi:** Resmi Gazete'de 20 Haziran 1996 tarihli ve 22672 sayılı, Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşmeyi.
 - Çalışma:** Kobay Deney Hayvanları Laboratuari Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi Deney Hayvanları Yerel Etik Kurulunca kabul edilmiş çalışmayı.
 - Deney hayvanları:** Deneysel çalışmalarda kullanılan her türlü omurgalı hayvanları.
 - Deney Hayvanı Ünitesi:** Kobay Deney Hayvanları Laboratuari Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi deney hayvanı ünitesini
 - Etik:** Ahlak bilimi, canlı bilimini ilgilendiren yapılabilecek hareketlerin sınırlayıcı kurallar topluluğu.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve 4... Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

- h) **Yerel Etik Kurul** Kobay Deney Hayvanları Laboratuvarı Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi Deney Hayvanları Yerel Etik Kurulunu.
- i) **Hayvan Deneyleri Merkezi Etik Kurulu (HADMEK):** Çevre ve Orman Bakanlığının 06 Temmuz 2006 tarih ve 26220 sayılı resmi gazetede yayımlanan "Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurullarının Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik" kapsamında görevleri yerine getiren, Yerel Etik Kurullarla koordinasyonu sağlayan çeşitli kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan kurulu.
- j) **İnsancıl öldürme metodu:** Hayvanın türüne göre en az acı verecek şekilde yaşamına son verilme biçimini.
- k) **Kurul başkanı:** Yerel Etik Kurul başkanını.
- l) **Ön çalışma:** Proje kabul edilmeden önce çalışmanın etik kurallara uygunluğunu belirlemek için Yerel Etik Kurulun izni ile yapılacak çalışmayı.
- m) **Tür:** Kendi arasında çiftleşebilen ve kısır olmayan döller meydana getiren bireyler topluluğunu.
- n) **Ehil kişi:** Deney hayvanları ile en az bir yıl süre ile çalışmış ve/veya uygun eğitimi almış olan sertifikalı veya diplomalı kişiyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yerel Etik Kurulun Kuruluşu, Çalışma Yöntemi, Görevleri, Yetkileri ile Çalışma Yapacakların Uyması Gerekli Hususlar

Kuruluş

Madde 5: Yerel Etik Kurulu üye kompozisyonu Kobay Deney Hayvanları Laboratuvarı Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi ihtiyaçlarına ve idari özelliklerine uygun olarak aşağıdaki gibi oluşturulmuştur:

- a) Hayvan deneyleri konusunda en az bir yıl deneyimli, kurum içinde deney hayvanı yetiştirilmesi, üretilmesi ve bakımından sorumlu bir veteriner hekim üye
- b) Hayvan deneyleri konusunda en az bir yıl deneyimli doktora/tıpta uzmanlık derecesine sahip bir üye
- c) Deney hayvanları ile çalışma yapmayan ve kurum ile çıkar ilişkisi olmayan TC vatandaşı sivil bir üye.
- d) Kurum ile çıkar ilişkisi olmayan sivil toplum kuruluşuna kayıtlı TC vatandaşı bir üye olmak üzere Yerel Etik Kurul toplam 5 kişiden oluşur.
- g) Üyelerden en az birinin invivo hayvan deneyleri konusunda en az bir yıl deneyimli olmasına dikkat edilir.
- f) Yerel Etik Kurul üyeleri yukarıda belirtilen niteliklerdeki kişilerden Şirket Müdürü tarafından seçilir ve görevlendirilir.

Yerel Etik Kurulun Atanma ve Görev Süresi

Madde 6: Yerel Etik Kurulu Başkanı, başkan vekili ve üyeleri Şirket Müdürü onayı ile görevlendirilir. Bu görevlendirme Merkezi Etik Kuruluna bildirilir. Yerel Etik Kurulu üyeliği dört yıl olup, görev süresi dolan üyeler yeniden görevlendirilebilir. Bir takvim yılı içinde izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer. Mazeretleri gereği Yerel Etik Kuruldan ayrılanların yerine kalan süreyi tamamlamak üzere, aynı nitelikte yeni bir üye iki ay içinde görevlendirilir.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12./02/2010 Tarih ve 14. Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

Yerel Etik Kurulun Çalışma Yöntemi

Madde 7: Kurul aşağıda belirtildiği şekilde çalışır:

a) Yerel Etik Kurullar kurul başkanının belirleyeceği gündemle en az iki ayda bir defa ve salt çoğunlukla toplanır. Şirket Yerel Etik Kurul Sekreteryası'nı yürütmek üzere gerekli tedbirleri alır.

b) Yerel Etik Kurul toplantısı başkanın yokluğunda başkan vekili tarafından yönetilir. Kararlar kurul üye tam sayısının yarısından bir fazlası ile alınır. Oy eşitliğinde başkanın oyu yönünde karar verilir.

c) Kurum içi ve dışından Yerel Etik Kurul onayı alınarak deneylerde kullanılacak deney hayvanlarına ait üretim ve kullanıcının kimliği kayıtları deney hayvanı üretim birimi sorumlusu tarafından tutulur. Söz konusu kayıtlarda temin edilen hayvanların sayıları, türleri, cinsiyeti, yaşı, üretim metodu ve kullanıcıya verildiği tarih bilgileri bulunur. Deney hayvanları ile çalışma yapacak birim sorumlusu hayvanların teslim alındığı tarihten sonraki bilgilerin kayıtlarını tutar. Bu kayıtlar en az beş yıl süreyle muhafaza edilir.

ç) Başvuru, Yerel Etik Kurul Sekreterliğine "Deney Hayvanları İle Çalışma Talep Formu" doldurularak yapılır.(Ek 1)

d) Başvuru formu ile birlikte, ön çalışma (varsa) ve araştırma projeleri de sunulur.

e) Başvuru proje yürütücüsünce yapılır Yapılan başvurular Yerel Etik Kurul tarafından kurum dışından uzman görüşü gerektirmeyecek durumlarda iki ay içerisinde sonuçlandırılır. Uzman görüşü gerektiği durumlarda ise süre bir ay daha uzayabilir.

f) Yerel Etik Kurul yaptığı değerlendirme neticesinde "uygun", "düzeltilmesi gerekir" ya da "uygun değildir" şeklinde karar verir. Düzeltilmesi gerekir kararı verilen başvurular, başvuru sahibi tarafından düzeltildikten sonra Yerel Etik Kurulda tekrar değerlendirilir. Karar toplantıya katılan kurul üyelerince imzalanır. Karara katılmayan üye "karşı oy gerekçesi" yazar.

g) Yerel Etik Kurul gerek gördüğünde konu hakkındaki uzmanlardan, sözlü veya yazılı görüş ya da tavsiye alabilir.

h) Başvurular ve alınan kararlar tarih ve sayı verilerek Yerel Etik Kurul sekreteryası tarafından tutulur. Kayıtlar merkezi Etik Kurula açıktır.

i) Şirketin deney hayvanları ünitesinden Yerel Etik Kurul izni olmadan hayvan temin edilemez ve bu üniteye deney hayvanı konulamaz Birimler rutin testlerde kullanılacak deney hayvanları için bir kez Yerel Etik Kurul onayı alır. Eğer yöntemde değişiklik olursa yeniden onay almak için başvuru yapılır.

j) Yerel Etik Kurul başkanı deney hayvanı kullanımı ile ilgili her türlü bilgi ve veriyi toplayarak "Deney Hayvanları Kullanımı Yıllık Raporu" nu Merkezi Etik Kuruluna sunmak üzere Şirket Müdürüne sunar.

Yerel Etik Kurulun Görevleri

Madde 8- Yerel Etik Kurul görevleri şunlardır:

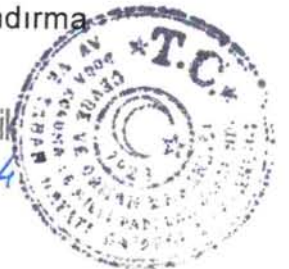
a) Yerel Etik Kurulun çalışma usul ve esasları hakkında yönerge hazırlamak.

b) Her türlü laboratuvar hayvanın deneylerde kullanımının etik kurallara uygun olup olmadığına karar vermek.

c) Deney hayvanlarının üretim, yetiştirme, nakil ve barındırma koşullarının etik yönden uygun olup olmadığını denetlemek.

ASLI GİBİDİR

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve ..14 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

d) Deney hayvanları üzerinde yapılacak ön çalışma ve çalışmaların onaylanmış protokole uygun olarak yapılmasını denetlemek."Deney Hayvanı Kullanım Sertifikası" olmayan kişilerin deney hayvanı kullanımını önlemek.

e) Deney hayvanı yetiştirilmesi, bakımı ve kullanımı ile ilgili uygulamalı eğitim programları veya sertifikalı kurslar düzenlemek ve yürütülmesini sağlamak.

f) Laboratuvar koşullarının deney hayvanlarıyla çalışmaya uygun olup olmadığını değerlendirmek ve denetlemek.

g) Uygun olmayan yerlerde deney hayvanı kullanılmasını engellemek, bu konularda Şirket Müdürü ve ilgili birimleri bilgilendirmek.

h) Deney hayvanlarıyla çalışan personelin eğitimini sağlamak, iş koşullarını işyeri sağlık kurallarına uygunluk yönünden denetlemek.

i) Şirket bünyesine deney hayvanı kullanımı ile ilgili her türlü bilgi ve veriyi toplayarak "Deney Hayvanları Kullanımı Yıllık Raporu" nu merkezi Etik Kuruluna sunmak üzere hazırlamak.

j) Deney hayvanları ile yapılacak deneysel çalışmalar sonucu ortaya çıkacak atıklar, ölü hayvanlar ve tıbbi atıkların 2872 sayılı Çevre kanunu ve ilgili mevzuat gereğince bertarafını sağlamak üzere kullanıcıları bilgilendirmek.

k) 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve ilgili mevzuata uygun olarak deney hayvanlarının kayıt altına alınmaları ve izlenebilmelerini sağlamak.

Yerel Etik Kurulun Çalışma Esasları

Madde 9: Hayvan deneyleri Yerel Etik Kurul çalışmalarında göz önünde bulundurulacak esaslar:

a) Deney hayvanları üzerinde yapılacak uygulamaların ön çalışma ve çalışmaların onaylanmış protokole uygun olarak yapılması zorunludur.

b) Yerel Etik Kurul tarafından yapılan düzenlemelere genel veya özel istisna olmadıkça deneylerde kullanılacak; fare, sıçan, tavşan, kobay türlerinin kayıtlı yasal üreticisi ve tedarikçilerinden alınmış olması şartı aranır

Yerel Etik Kurul tarafından:

1. Mevzuat ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde nesli tehlike altında olan ve korunan türler ile CITES Sözleşmesinin Ek-1 listesindeki türlerin; araştırmanın amacının söz konusu türlerin korunması veya hayati biyomedikal amaçlar için istisnai biçimde tek uygun türler olduğunun ispatlanması durumunda kullanılmasına izin verilir.
2. Doğadan alınmış yaban hayvanı üzerinde yapılacak deney; ancak diğer hayvanların deneyin amacı bakımından yeterli olmaması halinde onaylanır.
3. Deney hayvanı olarak kullanılan hayvanların hangi üretici ya da tedarikçiden temin edildiği tespit edilip kayıt altına alınır ve veri tabanına aktarılır.

Yerel Etik Kurulun Çalışma İlkeleri

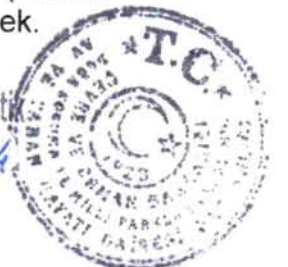
Madde 10: Yerel Etik Kurulu'nun çalışma ilkeleri şunlardır:

a) İn vitro alternatif teknikler eğer in vivo çalışma sonuçlarıyla eşdeğer ise in vitro teknikler önerilmelidir.

b) İnsan ve hayvan sağlığına katkı sağlayacak, bilgiyi artıracak ya da toplumun iyiliğine olacak uygulamalar tasarlamayı ve bunları icra etmeyi cesaretlendirmek.

c) Bilimsel açıdan sağlam veri elde edilmesini sağlamak.

ASLI GİBİDİR

d) Deneysel alışmaları uygun cins ve kalitede deney hayvanı üzerinde yaptırmak.

e) Mümkün olan en az sayıda deney hayvanı kullanmayı sağlamak.

e) Hayvanlara en az acı, rahatsızlık ve/veya minimum stres verecek şekilde muamele edilecek yöntemlerin kullanılmasını sağlamak.

f) Uygun ağrı kesici, sakinleştirici ve/veya anestezi kullanılmasını sağlamak. Anestezinin, çalışmayı olumsuz etkilemesi ve/veya hayvan için deneyin vereceği ağrıdan daha travmatik olması durumunda anestezi kullanılmadan test yapılır.

g) Yeterli eğitim almış personel tarafından etik kurallara uygun şartlarda deney hayvanı yetiştirilmesini sağlamak.

h) Canlı hayvanlarda yapılacak deneysel çalışmaların yalnızca veteriner hekim tarafından ya da ehil kişilerin denetiminde yapılmasını sağlamak,

i) Yabani hayvanların doğal ortamlarında gzlenmelerini ve işaretlenmelerini kapsayan saha çalışmalarının ekolojik dengeyi, flora ve fauna zenginliğini gözetecek şekilde ve incelenen türün özelliklerini bozmadan, varlığını tehlikeye sokmadan yapılmasını sağlamak.

i) Deney hayvanlarının araştırma sürecinde veya sonunda en uygun yöntemle acı duymayacak şekilde yaşamlarına veteriner hekimin kararından sonra son verilmesini sağlamak veya hayatta bırakılacaksa sağlığının yeniden kazandırılması sürecinde uygun bakımı sorumlu veteriner hekim gözetiminde sağlamak.

j) Hayvanları ağır ve uzun süreli acıya maruz bırakacak deneylerin Yerel Etik Kurul tarafından etik ilkeler çerçevesinde uygun görülmesinden sonra yapılmasını sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim

Deney Hayvanıyla alışacak Personelin Eğitimi

Madde 11- Deney hayvanıyla çalışacak personelin eğitimi evre ve Orman Bakanlığı'nca yayımlanan 2007/11 sayılı "Deney Hayvanları Kullanım Programına Dair Genelge" 'ye uygun olarak yapılır. (Ek 4'de belirtilmiştir). Deney hayvanıyla çalışacak personelin eğitiminde uyulması gerekli diğer hususlar;

a) Deney hayvanlarıyla ilgili çalışma (retim, yetiştirme, barındırma, nakil) yapacak araştırmacıların eğitilmesi için eğitim programlarının düzenlenmesi ve yürütülmesinden Yerel Etik Kurul sorumludur. Düzenlenecek eğitim programında kurum personeli ve kurum dışından, eğitimciler olabilir.

b)Yerel Etik Kurul sertifika programı dışında da kurum personeline deney hayvanları konusunda eğitimler düzenler.

c) Deney hayvanı kullanıcıları sertifika almadan hayvanlar üzerinde çalışma yapamaz.

d) Araştırıcı, kendi sertifikası olmaması halinde sertifikalı bir araştırmacı ile birlikte çalışma yapabilir.

e) Eğitim programı sonunda yapılacak sınavda başarılı olan kursiyerlere "Deney Hayvanı Kullanım Sertifikası" verilir. Sertifika, şirket Müdürü tarafından imzalanır. Lisans ve lisans üstü düzeyinde deney hayvanı kullanımı ile ilgili alınmış olan eğitimlerin sertifika programına eř değer olup olmadığına Yerel Etik Kurul karar verir.

ASLI GIBİDİR

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bilimsel Çalışmalarda Yerel Etik Kurulun Yeri, Deneysel Çalışmalardaki Değişiklik

Bilimsel Çalışmalarda Yerel Etik Kurulun Yeri

Madde 12- Ulusal ve uluslar arası yayımlanacak deney hayvanları ile yapılan çalışmada Yerel Etik Kurul onayı aranır.

Deneysel Çalışmalardaki Değişiklik

Madde 13- Deney hayvanları ile yapılan çalışmalarda kurul onayı alındıktan sonra çalışmaya katılacak kişilerdeki değişiklikler Yerel Etik Kurula yazılı olarak bildirilir ve onayı alınır.

Madde 14 - Çalışma yapanlar onay alınmış bir çalışmada yapmak istedikleri değişikliği kurula yazılı olarak bildirilmek ve ek onay almak zorundadırlar.

Madde 15 - Çalışma tamamlandıktan sonra çalışmacı, çalışma sonuçlarını kesin rapor halinde en geç iki ay içinde Yerel Etik Kurul'a sunmalıdır. Deney hayvanları ile rutin tanı, test, kontrol ve üretim çalışmaları yapan birimler yıllık faaliyet raporu hazırlayarak gerekli bilgileri Yerel Etik Kurula sunarlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM Son Hükümler

Üretim ve Çalışma Laboratuvarları

Geçici Madde16-

Şirket bünyesinde deney hayvanları üretim ve kullanım laboratuvarlarının ilgili mevzuata uygun hale getirilmesi için gerekli çalışmalar yapılır

Yürürlük

Madde 17: Bu yönerge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

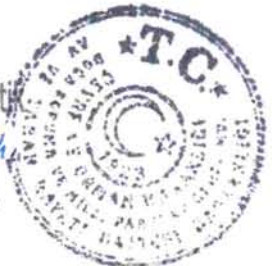
Madde 18: Bu yönerge hükümleri Kobay Deney Hayvanları Laboratuvarı Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından yürütülür.

Ek 1. Deney Hayvanları Yerel Etik Kurulu Başvuru Formu

Ek 2. Deney Hayvanları Etik Çalışma Taahhütnamesi

Ek 3. Deney Hayvanları Etik Çalışma İzin Formu

ASLI GİBİDİR

**KOBAY DENEY HAYVANLARI LABORATUARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM
ŞİRKETİ
DENEY HAYVANLARI İLE ÇALIŞMA BAŞVURU FORMU**

Talep Eden Kurum	
Yapılacak Deneysel Uygulamayla İlgili Açıklamalar	
Kullanılacak Deney Hayvanlarının Türü, Cinsi Miktarı	
Uygulamayı Yapacak Kişiler	
Deney Hayvanının Temin Edildiği Yer	
İlgili Mevzuat Hükümlerine Uyacağımızı Kabul Ve Taahhüt Ediyoruz.	
	Talepte bulunan proje yürütücüsünün Adı Soyadı: İmzası: Tarih:

Not: Uygulamayı yapacak kişilerin ve müracaatla bulunan bölüm yetkilisinin "Deney Hayvanı Kullanım Sertifikaları"nın fotokopileri ve taahhütname eklenecektir.

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve 14 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ASLI GIBİDİR

**KOBAY DENEY HAYVANLARI LABORATUARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM
ŞİRKETİ
HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK KURULU
TAAHHÜTNAME**

.../.../20..

Çalışmanın Tam Adı:

Çalışma Ekibi (Adı – Soyadı, Unvanı):

Çalışmada Sorumlu Yürütücü:

Diğer Görevliler (Adı – Soyadı, Unvanı):

- Kobay Deney Hayvanları Laboratuari Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Hayvan Deneyleri Yerel Yerel Etik Kurulu Yönergesini okudum. Yönergeye uygun olarak çalışacağımı
- Onay alınmış çalışmada; Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası bulunmayan kişilere deney hayvanlarında herhangi bir işlem yaptırmayacağımı,
- Çalışma sürecinde işlemlerde ve çalışma ekibinde yapılacak değişiklikler için Yerel Yerel Etik Kurul'un iznini alacağımı,
- Çalışmanın bitimini müteakip 3 ay içerisinde Yerel Yerel Etik Kurul'a bildireceğimi,
- Bu çalışma süresince, Kobay Deney Hayvanları Laboratuari Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Hayvan Deneyleri Yerel Yerel Etik Kurulu Yönergesinde yer alan etik ilkelere uyacağımı, beklenmeyen ters bir etki veya olay olduğunda derhal Yerel Yerel Etik Kurul'a bildireceğimi

Taahhüt ederim / ederiz.

(Adı, Soyadı, İmzası)

Çalışma Yürütücüsü:

Adres:

Tel İş.

Cep:

E-posta:

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve 14 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ASLI GİBİDİR

**KOBAY DENEY HAYVANLARI LABORATUARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM
ŞİRKETİ YEREL ETİK KURULU**

DENEY HAYVANLARI İLE ÇALIŞMA İZİN FORMU

KARAR TARİHİ;

KARAR NO;

Talepte Bulunan Kurum	
Yapılacak Deneysel Çalışma	
Kullanılacak Deney Hayvanı Türü, Miktarı, Cinsi	
Deney Hayvanlarını Temin Edildiği Yer	
Talepte Bulunan Proje Yürütücüsü	
Talep Tarihi	
KARAR	

Kurul Başkanı

Üye

Üye

Üye

Üye

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12.1/02/2010 Tarih ve 14. Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ASLI GİBİDİR

Deney Hayvanları Kullanımına Ait Eğitim Sertifikası Programı

Konu adı	Ders Saati		Verecek kişinin niteliği	
	A Kategorisi			B Kategorisi
	Hayvan bakıcılığı ve diğer yardımcı personel A1	Teknisyen ve teknikerler A2		Araştırmacılar

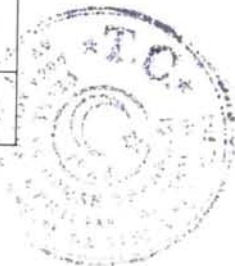
Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve 14 Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ASLI GİBİDİR

	A1			
Deney hayvanlarının anatomisi, fizyolojisi, histolojisi ve biyokimyası	3	5	3	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Mevzuat	1	1	2	Bu konuda uzman kişiler
Hayvan deneyleri etiği	2	2	2	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Alternatif yöntemler	0	2	4	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Tutuş teknikleri	5	3	3	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
İlaç verme ve enjeksiyon teknikleri	0	3	3	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Kan ve örnek alma teknikleri	0	3	3	En az yüksek lisans diplomasına sahip

ASLI GİBİDİR

				(Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Anestezi – ötenazi teknikleri	1	3	3	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Laboratuvar işletmesi	1	1	1	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Temel laboratuvar güvenliği ve temizlik (Çevre, ekipman, kafesler ve hayvanlarla ilgili her türlü yardımcı materyal: tanım, kullanım ve bakım, temizlik, hijyen, atıkların kontrolü)	6	6	6	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Hayvan refahı ve davranış özellikleri	4	3	3	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Deney hayvanlarının üretimi	2	2	2	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli

ASLI GİBİDİR

				veya eğitim sertifikalı kişiler
Deney hayvanlarının beslenmesi	2	2	1	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
Hayvan hastalıkları (mikrobiyolojik, virolojik, parazitolojik)	2	2	2	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
İş sağlığı ve güvenliği	2	2	2	En az yüksek lisans diplomasına sahip (Tıp Fakültesi, Veteriner Fakültesi veya Biyoloji Bölümünden), bu konuda deneyimli veya eğitim sertifikalı kişiler
TOPLAM	31 saat^(*)	40 saat^(**)	40 saat^(**)	

(*)Hayvan bakıcıları ve diğer yardımcı personel; Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulları'nın Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin 15. maddesi (ğ) fıkrasına uygun olarak 80 saatlik eğitimin geri kalan 49 saatini deney hayvanları laboratuvarında tatbiki çalışmalarla tamamlar.

(**)Araştırmacılar, tekniker ve teknisyenler, Hayvan Deneyleri Yerel Etik Kurulları'nın Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin 15. maddesi (ğ) fıkrasına uygun olarak 80 saatlik eğitimin geri kalan 40 saatini bu konuda tatbiki çalışmalarla tamamlar.

1- Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası Eğitim Programı A ve B kategorisi olmak üzere 2 gruba ayrılmıştır.

2- Deney hayvanları kullanım sertifikası eğitim programlarında derslerin %80' ine devam etmek mecburidir. Sertifika programları asgari 80 saat olup, mecburi konuların işlenmesinden sonra, geri kalan zaman laboratuvar stajı, rotasyon gibi başka eğitim faaliyetleriyle tamamlanabilir.

3- Hayvan bakıcıları ve diğer yardımcı personel, 80 saatlik eğitimin 31 saatini teorik ders, 49 saatini deney hayvanları laboratuvarında tatbiki çalışmalarla tamamlar.

4- Araştırmacılar, teknikerler ve teknisyenler 80 saatlik eğitimin 40 saatini teorik ders, 40 saatini deney hayvanları laboratuvarında tatbiki çalışmalarla tamamlar.

5- Mevzuat dersi, konusunda uzman personel tarafından verilir.

Bu yönerge, Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve 14

Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ASLI GİBİDİR

6- Mevzuat dışında kalan diğer konu başlıkları en az yüksek lisans mezunu ya da eğitim sertifikası olan öğretim üyeleri tarafından verilir.

7- Deney hayvanı kullanıcıları, sertifika almadan bu hayvanlar üzerinde deney, eğitim, test gayesiyle işlem yapamaz ve çalışma mekânlarında bu hayvanları barındıramazlar.

8- Bir araştırmacı, kendi sertifikası olmaması halinde araştırma yürütücüsü olarak başka kişilerle ortak çalışma yapmak amacıyla hayvan deneyleri yereî Yerel Etik Kurullarına müracaat edebilir.

9- Kursiyerlerin başarılı sayılabilmeleri için kurs sonunda yapılacak olan sınavda 100 üzerinden 70 ve üzeri puanı almaları gereklidir.

10-Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenen deney hayvanları kullanım sertifika programlarına kayıt yaptırarak devam ve başarı şartlarını yerine getiren kursiyerlere "Deney Hayvanları Kullanım Sertifikası" verilir. Bu sertifika, yerel Yerel Etik Kurul başkanı ile üniversitelerde rektör, diğer kurum ve kuruluşlarda ise en üst düzey yönetici tarafından imzalanır.

11-Yönetmelik hükümleri haricinde başka kurumlardan alınmış olan deney hayvanları kullanım sertifikaları ya da benzerlerinin yönetmelik hükümlerine göre eşdeğer olup olmadıklarına HADMEK karar verir.

12-Lisans/yüksek lisans düzeyinde deney hayvanı kullanımı eğitimlerinin, sertifika programına eşdeğer olup olmadığına yerel Yerel Etik Kurulları karar verir.

Bu yönerge; Hayvan Deneyleri Merkez Etik Kurulu'nun 12/02/2010 Tarih ve 14. Sayılı kararı gereğince onaylanmıştır.

ASLI GIBİDİR

